

Beretning LAG Nord 14. april 2016

2015 har på alle måder været et godt år for LAG Nord. Vi har fået mange ansøgninger (ja næsten for mange).

OH støttede projekter, flere

OH Vi drukner

Bestyrelsens prioriteringer.

I bestyrelsen har vi lagt stor vægt på ejerskabet, på at vi kan se man lokalt har taget ejerskab, at det er noget lokalsamfundet står sammen om. I den tidligere periode brugte vi ofte antallet af frivillige timer som et mål for ejerskabet. Men tingene har ændre sig, kravene rent lovgivningsmæssigt til udførelsen stiger, ikke mindst sikkerheds kravene. Der er også et stigende ønske om at vedligeholdelsen skal være mindst muligt. Alt dette gør at mulighederne for at inddrage frivillige timer reduceres væsentligt.

Det giver os i bestyrelsen en udfordring, for hvordan skal vi så konstatere ejerskabet?

Ejerskabet vil vi meget gerne fastholde som en væsentlig parameter i vores prioritering. Ejerskabet har også sin rod i hele tankegangen bag ved LAG-erne, nemlig princippet om "Bottom Up"

Bottom Up princippet eller Leader som det også kaldes, er i sin enkelthed, at initiativet skal komme nede fra, det skal komme fra dem der får gavn af initiativet. Det er med andre ord ikke initiativer, der er udtænkt på en kommunal forvaltning eller et ministerium i København.

Et oplagt alternativ til frivillige timer er: Hvor mange lokale penge er der samlet sammen?

Men det er ikke uproblematisk at bruge denne parameter. For så vidt er problemet det samme som ved at bruge antallet af frivillige timer, nemlig der er meget stor forskel på hvilken kultur man har lokalt for den slags. Der er nok en tendens til, at jo mindre et lokalsamfund, jo større er traditionen for både at rejse lokale penge og deltage i frivilligt arbejde. Det kan ses være et "socialt" argument for at bruge disse parameter.

På messen i 2015 så vi eksempler på mange alternative finansieringskilder, herom senere.

Når vi snakker erhvervsprojekter, er det mere enkelt, her er der en mere logisk sammenhæng mellem egne midler og ejerskabet. Med egne midler forstås også personligt optaget banklån.

Men det at vi drukner i succes har helt klart den konsekvens, at vi skærper kravene til at projekterne, om at de skal støtte op omkring det, vi fastlagde i udviklingsstrategien:

Kort om vores udviklingsstrategi:

Generelt kan man sige, at en forening som LAG Nord, som er skabt for at fremme udviklingen i landdistrikterne, nødvendigvis må have stigende fokus efterhånden som byerne og bysamfundene bliver mindre og mindre.

I bestyrelsen ser vi det ikke som vores opgave at støtte erhvervsprojekter i de 3 hovedbyer: Hjørring, Frederikshavn og Brønderslev.

Vi prioriterer ikke projekter inden for basale serviceydelser i de 3 hovedbyer, men det er ikke udelukket, at vi kan støtte.

På det meget konkret niveau har bestyrelsen besluttet følgende:

Vi støtter ikke projekter med et budget på under 125.000 kr.

Vil normalt ikke give støttebeløb over 500.000 kr. (300.000 kr.)

Vi støtter ikke "redskaber" til foreninger.

Et projekt der har fået afslag kan ikke søge igen.

Samtidigt bliver der lagt vægt på, i hvor høj grad ansøger har restfinansieringen på plads, samt om div. nødvendige tilladelser er modtaget.

Følgende projekter vil blive prioriteret:

OH Bestyrelsens prioriteringer

Projekter, der skaber nye aktiviteter, frem for dem der kopierer eksisterende aktiviteter.

Projekter der gør "den fælles kage større"

Projekter der er innovativ, "den gode ide"

Projekter der er bredt forankret i lokalområdet, det vil sige vi støtter lokalområdet og ikke en forening.

Projekter inden for turisterhvervet og "underleverandører til Det blå Danmark"

For erhvervsprojekter vil det blive set på, om virksomheden har en politik for "Virksomheders lokale engagement."

Vi vil støtte "lokalområder og ikke en forening", det vil jeg gerne knytte nogle flere ord til:

Heri lå 2 ting:

- 1) Et klart ønske om at man lokalt går sammen, diskuterer hvordan området ser sig selv i fremtiden. Man bør satse på de lokale styrkepositioner, og måske ikke i så høj grad satse på det samme som i naboområdet.
- 2) At man samler aktiviteterne på færre matrikler. Vi skal væk fra huse hvor der kun er aktivitet 2 timer hver mandag aften.

Meget tyder på at vi ramte en tendens i tiden, jeg kan i hvert fald konstatere, at der mange steder arbejdes med at finde ud af, hvor mulighederne for udvikling er, i de enkelte lokalområder.

I de 3 kommunerne ser vi også forskellige initiativer med "landsbyplaner/udviklingsplaner". Vi arbejder således i fælles retning, hvilket er godt.

OH landsbyplaner

Kommunernes rolle er at hjælpe med processen omkring landsbyplanerne /udviklingsplanerne. Kommuner skal ikke at være udførende, de skal ikke starter nye aktiviteter op.

Selvom vi ofte taler om den individualisering der sker i disse år, så viser det sig, at fællesskabet stadig er vigtigt for det enkelte menneske. Et tydeligt eksempel på dette er, de uorganiserede idrætsformer som løb, cykling med flere. Der er aldrig blevet afholdt så mange løbs arrangementer her tænker jeg både løb med sko og på cykel. Specielt Mountain bike har stor vedvind. I dag skal en hver by med respekt for sig selv skal have mindst et ½ Marathon løb. Vi er sociale væsner.

Ad 2

At samle aktiviteterne på færre matrikler, i færre huse, er meget lettere sagt end gjort. Processen er kendetegnet ved, at det tager tid, at der er behov for en form for "modning". Det er vigtigt, at man forstår og respekter, at der er nogle som har følelser for de "gamle huse". På det helt praktiske niveau, er der også stor forskel på at eje sit hus, og dermed kunne bruge det når man vil, til en situation hvor man skal booke huset. Folkeoplysningslovens regler om at kommunerne skal give et tilskud på op til 75% af huslejeudgifterne uanset antal timer huset er i brug, fremmer ikke bevægelsen mod færre matrikler.

I den forbindelse tror jeg man nøje bør overveje, hvilke ønsker "de unge mennesker med børn" har til vores foreningsliv, og til de aktiviteter de gerne skal deltager i.

Arbejdslørdage, pedelfunktioner, rengøring, klipning af græs, med mere har nok været naturlig del af foreningslivet for min ellers vores generation. Men jeg tvivler meget på, at det vil være naturligt for mine børns generation! Den slags ting tror jeg, de gerne vil betale sig fra over et kontingent, og så forhåbentligt bruge deres tid på at være instruktør, leder, træner eller hvad det nu hedder.

Og ja, der vil fortsat være nogen der vil sidde i bestyrelserne, men ikke alle.

Alle erfaring viser, at der "altid" skal ske en investering eller modernisering af det bestående, af det fælleshus man samles i. Lokalt er man ofte beviste om, at det er ikke bare noget kommunen kommer og gør. Man er villig til at gøre meget selv, og går i gang med at søge penge fra div. fonde, herunder LAG Nord. Men vi kommer ikke uden om, at for fonde og lignende er det af afgørende betydning:

Er kommunen positivt stillet, mener kommunen at det er en god ide, der flugter med deres planer?

Reelt kan dette spørgsmål kun besvares på en måde, og det er ved at kommunen økonomisk involvere sig i projektet. Jeg vil næsten gå så vidt som til at opfordre alle til først at spørge i kommunen om de vil bedrage økonomisk? Og vil de ikke det, så kan det godt blive op af bakke.

Her mangler jeg forståelse i kommunerne for, at et relativt lille beløb fra kommunekassen kan være forudsætningen for en stor investering. En investering der skaber optimisme og aktivitet i et lokalsamfund.

Som afslutning på denne del, har jeg lyst til at vise en PP jeg har brugt flere gange tidligere.

OH Vi flyver i flok

For erhvervs projekter er situationen noget anderledes.

For erhvervsprojekterne er vi ved at drukne i succes. I bestyrelsen var vi ved starten af LAG Nord meget spændt på om det vil lykkes os at få hul i gennem til erhvervsprojekterne. Denne frygt viste sig at være helt ubegrundet. Vi har modtaget så mange gode og velkvalificerede erhvervsansøgninger, at pengene slet ikke slår til. Det betyder at vi nu er havnet i en situation hvor vi må afvise at støtte gode ansøgninger, og støttebeløbet er nede på et niveau hvor det ikke kan tåle at blive mindre, hvis det skal give mening. Prioriteringer vil blive meget skarpe på,

- 1) At ansøgerne er med til at gøre den fælles kage større,
- 2) At der er tale om ny typer virksomheder i Vendsyssel,
- 3) At der er ejerskab i form af projektholders egne penge vægtes også.
- 4) At de etableres i landdistriktet.

Ansøger fra de 3 store byer og de 3 store havneområder, vil ikke blive imødekommet. Ansøgninger hvor virksomheden flyttes fra de 3 store byer, og de 3 havneområder vil vi derimod se positivt på. I LAG Nord går vi nemlig ind for udflytning af arbejdspladser, både på landsplan og også lokalt.

Vi har støttet projekter hvor hele produktionen eller dele af den udflyttes. Ofte opnår virksomheden en væsentlig billiger husleje ved udflytning til eksisterende tomme erhvervsbygninger end ved nybygninger på dyre erhvervsgrunde. Og da det meste af det, der produceres, i den sidste ende skal på en lastbil, og transportres til resten af Danmark og verden, gør det ingen forskel om transporten starter i Hørby eller i Hirtshals.

30% reduktion af LAG-ernes midler i 2017 og fremad

OH LAG Nord i aktion mod sparekniv

Regeringens beslutning i efteråret om at udflytte statslige arbejdspladser blev meget positivt modtaget. Endeligt skete det vi havde ønsket i mange år. Men 23. december modtog vi beskeden om, at LAG-ernes økonomiske ramme bliver reduceret med 30% i 2017 og fremad. Hvorfor vi i LAG-erne skulle blandes ind i, og være med til at finansierer, en aftale om støtte til landbruget, har jeg meget svært ved at forstå. En ting er helt sikkert, den goodwill regeringen havde opnået i efteråret, den led stor skade af dette. Det flugter slet ikke med regeringens snak om "Et Danmark i balance"

Lokalt har der været et samarbejde mellem alle LAG-erne i Region nordjylland.

OH Regeringen skuffer ildsjæle

Der har på dette område også været et samarbejde mellem alle LAG-erne i Danmark og med Landstrikternes Fællesråd. Dette samarbejde har haft fokus på at få kommunerne på banen, og så vidt muligt få KL til at presse regeringen. Resultatet af dette samarbejde blev en henvendelse til Troels Lund Poulsen underskrevet af formanden for Landdistrikternes Fællesråd samt 28 borgmester. Det mener jeg faktisk er fantastisk, for det betyder at borgmestrene i gennem KL vil kom til at snakke om dette emne. Vores 3 borgmester glimder dog ved deres fraværd. Jeg er dog bekendt med, at de vil bakke op når der skal snakkes om det i forskellige regi af KL.

I brevet skriver borgmestrene og Landdistrikternes Fællesråd bl.a.:

OH Brevet.

Det er Landdistrikternes Fællesråds og undertegnede borgmestres vurdering, at reduktionen af LAG-midlerne er uhensigtsmæssig, og at det på ingen måde vil bidrage til at skabe et Danmark i bedre balance. På denne baggrund fraråder Landdistrikternes Fællesråd og undertegnede borgmestre, at LAG-midlerne reduceres.

I forlængelse af det ovenfor nævnte anmodes hermed om et hastemøde for at drøfte situationen samt for at belyse mulighederne for at sikre, at den nuværende økonomiske ramme for de lokale aktionsgrupper fastholdes

Derudover er der rettet henvendelser til lokale folketingsmedlemmer, til Udvalget for Landdistrikter i folketinget, læserbreve. Pressen har også brugt megen spalteplads.

Jeg tror, at ministeren helt sikkert synes dette har været en meget trøls sag, så megen negativ omtale for- i hans verden – kun 27 mill. Jeg er overbevist om at noget tilsvarende gør han ikke igen.

Om det bliver ændret i forbindelse med finansloven for 2017, ved jeg ikke. Men alle politiske aftaler gælder jo kun så længe der er enighed om den, så hvem ved ?

Det vigtigste vi hver i sær kan gøre i denne forbindelse, er at fortælle vidt og bredt om alt det gode LAG og LAG midlerne gør for udvikling i landdistrikterne. Igen, vi skal selv fortælle den gode historie.

Regeringens forringede omdømme i landdistrikterne kan vi selvfølgelig tage helt roligt, men konsekvenserne af reduktionen på de 30% vil vi komme til at mærke.

LAG Nord modtager i 2016: 3.760.000 kr. til uddeling. Fremover blive det reduceret med 30 %. Det vil sige vi får 2.632.000 i 2017.

At midlerne til at støtte projekterne er blevet reduceret, er trøls nok i sig selv, men det største problem, er den samtidige reduktion på 30% i driftsmidlerne. (940.000 kr. ----658.000 kr.)

I LAG Nord har vi en klar målsætning om ikke kun at være en uddelings LAG, vi vil være udviklings LAG og tage egne initiativ til at fremme udviklingen i Vendsyssel.

I det følgende vil jeg nu nævne eksempler på initiativer i LAG Nord i 2015/16, initiativer som vil blive reduceret i 2017 og fremover, som konsekvens at reduktionen på 30%. Vi kan ikke gøre noget uden penge.

ANDRE AKTIVITETER I LAG NORD.

Hestene i Lystes land.

I de 2 gamle LAG er der givet tilskud til en del projekter som har med heste at gøre. F.eks. hø hoteller. Det der kendetegner mange af disse hesteaktiviteter er ønske om en indtægt fra aktiviteten. Det har sammen med den eksisterende ride rute medført et ønske om, at etablerer et overordnet samarbejde om og for hesteaktiviteter. Lidt enkelt sagt, at etablerer en fælles markedsføring. Jeg kan bedst beskrive det der

ønskes, som det vi kender fra "Smagen af Nordjylland" hvor nordjyske fødevarer producenter er indgået i et samarbejde om bl.a. markedsføring, men også erfarings udveksling.

I LAG Vendsyssel havde vi fået et tilskud fra Landdistrikts puljen på 250.000 kr. svarende til 50% af et projekt. I LAG Nord valgte vi derfor at overtage dette projektet og selv støtte det med de 250.000 kr. Projektet er gennemført i tæt samarbejde med kommunerne.

OH APP

Med udgangspunkt i Rideruten bliver der lavet en App til mobiltelefoner, der sammen med mobiltelefonens kortfunktioner, gør det muligt at ride efter "telefonen" som vi andre køre i bil efter GPS. Og grunden til at vi ikke bare bruger GPS-en til ridning, er at ride ruter ikke er på GPS's kort. Så det App-en reelt giver er et kort at ride efter. Ud over kortet med ride ruten indeholder App-en også placeringen af interessepunkter. Med interessepunkter tænkes der på Hø-hoteller, dyrlæge, andre overnatningsmuligheder, ja alt af interesse for folk der rider på heste.

Dette projekt er nu ved at blive afsluttet. Der er etableret en forening: "Hestene i Lysets Land" som vil få overdraget App-en og resten af det etableringsarbejde der lå i LAG Nords projekt. Vi har fra LAG Nords side valgt en glidende overdragelse, således at Tove fortsat hjælper den ny forening i gang. Men resultatet bliver at LAG Nord træder ud.

Lag Messen

Igen i 2015 afholde vi LAG Messen, denne gang i Sæsing på "Kulturcenter Vendsyssel" I den Lag Messen er videns og erfaringsdeling. I 2015 havde vi valgt at sætte fokus på "Alternative finansierings former"

OH LAG Messen.

Borgmestermøde.

Sidste år indbød LAG Nord de 3 borgmester til et uformelt møde, hvor vi fra LAG Nord side orienterede borgmestrene, om tankerne for LAG Nords arbejde i de kommende år. Vi aftalte i samme forbindelse at vores koordinator på skift skulle sidde på de 3 kommunale forvaltninger, samt i regionshuset. Tove har således ikke kontor andre steder. I år valgte vi at holde borgmestermødet i dag sammen med Kaare Dybvad.

Jeg vil gerne sige mange tak til de 3 kommuner og Regionen for det meget fine samarbejde, for den store velvillige vi bliver mødt med. Her tænker jeg først og fremmest på Toves samarbejde med de 4 forvaltninger, men på det politisk niveau møder jeg og bestyrelsen også både velvillighed, og vilje til samarbejde. Det håber jeg vil fortsætte.

Tove bliver indbudt til at deltage i de 3 kommuners "Udvalg for Landdistrikt" Det er vi fra LAG Nord meget glad for, det giver Tove en fin fornemmelse for hvad der sker i de 3 kommuners lokalområder. Og når Tove så samtidigt har arbejdsplads plads i de 3 kommuners forvaltninger, har Tove og dermed LAG Nord en god fornemmelse for hvad der sker i Vendsyssels landdistrikter. I alt ubeskedenhed vil jeg også nævne at, efter min bedste overbevisning har kommunerne og deres forvaltninger også gavn at dette samarbejde!

Dette rigtige gode ved dette er, at det har resulteret i initiativer fælles for de 3 kommuner. Det vil jeg nævne 2 eksempler fra sidste år.

Den gode historie

Et Landdistriktsmøde i januar måned med fokus på "det gode eksempel" eller rettere "Den Gode historie"

Oh den gode historie

I LAG Nord har vi mange gange snakket om, at vi er alt for dårlige til at fortælle den "gode historie", som regel efterfulgt af bemærkninger om journalister den kun vil skrive om alt det negative! Til det sidste skal nævnes at journalisterne **også** skriver om de positive historier. Men det er helt sikkert, at vi kan hver i sær kan blive meget bedre til at fortælle den gode historie.

Helt generelt er der et stort behov for, at vi ikke selv er med til at fastholde "Udkantsmyten". Først og fremmest fordi det ikke er sandt, men også fordi det er dræbende for den udvikling vi gerne vil have til at ske.

Møderække om brugen af Facebook

En måde på, at få fortalt den gode historie kunne være ved at bruge Facebook og andre sociale medier.

OH Landsbyer på Facebook

Derfor tog LAG Nord et initiativ hvor man sætter fokus på at bruge Facebook. Et forløb over 6 møder her i 2016. Vi skal blive langt bedre til at bruge de sociale medier i markedsføring af vores lokalområder, til at fortælle den gode historie.

Begge forløb er afviklet i samarbejde med de 3 kommuners "Udvalg for Landdistrikt".

Og igen i alt ubeskedenhed disse to initiativer var ikke blevet til noget hvis ikke LAG Nord, og her specielt Tove, have taget et initiativ. Helt banalt handler det også om, at deltager antallet ikke ville være stort nok, hvis det blev lavet inden for hver kommune.

Alle eksempler omhandler initiativer, hvor der samarbejdes på tværs af de 3 kommuner, ofte endda i samarbejde **med** de 3 kommuner. Det er noget vi vægter utroligt højt i LAG Nord, lidt flot sagt ser vi det som vores mission at skabe dette samarbejde.

Til allersidst vil jeg gerne sige tak til bestyrelsen for et godt samarbejde. Det er med stor glæde jeg kan fortælle at vi sjældent har mere end 2 afbud til et bestyrelsesmøde. Det viser at I er engageret i arbejdet. Jeg beklager at de sidste par møder har været lange, men det er jo fordi I siger så meget.

Og Tove, jeg har været inde på det, jeg har sagt det i nogle år du har til fulde levet op til vores forventninger, da vi ansatte dig. Du har styr på tingene, også formanden.

Men i år vil jeg specielt meget gerne nævne de initiativer jeg lige har omtalt De er som nævnt blevet gennemført i tæt samarbejde både med de 3 forvaltninger, og de 3 "Udvalg for Landdistrikter". Her har du ydet en kæmpe indsats for at få det samarbejde i gang. Jeg har selv deltaget i nogle af arrangementerne, og der er altid en rigtig god stemning, og folk de snakker så det er en fornøjelse at overvære. Du er i høj grad oversagen til at vi i LAG Nord er lykkes med, ikke kun at være en uddelings LAG men også en udviklings LAG. Stor tak for indsatsen, jeg og resten af bestyrelsen ser frem til, at samarbejde med dig i de næste 5-6 år.

Som det sidste vil jeg gerne vise 2 PP der viser at tingene er ved at ændre sig!

OH den ensrettede vej

OH tilflytning

Tak for ordet.